

השופטים לזונברג, לם, צלטנר וחיים כהן. האם הפכו עקרונות נאציים לחוק ישראלי

למרות כל המאמצים שנעשו כדי למנוע ממנו לשבת בדין במישפט אייכמן, מינה עצמו בכל זאת כאחד השופטים.

מועמדו. הוא התקבל בברכה והוכנס למקום בכנסת. עוד בטרם התפטר מכהונתו כשופט עליון, הספיק באותה שנה גם להשתתף

מאשים דני כהן את העיתונאים, שעשו מזה מטעמים בגלל יצירה הפירסום הר פראי, ולא בגלל דאגה כנה לביקורת על פעולות השופטים.

הוא השופט לשעבר דני כהן. דני כהן שימש כשופט מחוזי בבאר-שבע, ולשונו שלוחת-הרסן גרמה לאימטע מבוכה לעורכי-דין ועמיתים לשפטיה.

פוזיון כי "זוהי אחת האירונות המרות ביותר של הגורל, שעקרונות נאציים יהפכו בגלל כלל תלמודי לחוק מי דינת-ישראל". דברים אלה, שנאמרו

הוא איננו הר אשון

בינתיים פרש השופט גם מהפר לייטיקה. הוא טען באוזני העולם הזה כי הוא קעת איש פרטי, הרוצה לנוח מכל העניינים. הוא סירב להגיב על פרשת השופט איתן.

שופטים ועורכי-דין אחרים הביעו את דעותיהם ללא חשש באוזני העולם הזה, אולם רובם סירבו להודות. אחרים סיפרו על אישיותו של השופט איתן, וגילו כי הוא משמש כיום כנציג השופטים במחוז ירושלים. זהו מוסר המקביל לוועד-עובדים. כאשר נשאל אם הוא מבקש את התערבות הנציגות בעניינו סירב, ואמר כי עדיין אין צורך בכך.

הרעות על אישיותו ואופיו הן מנר גדות ושונות. יש הטוענים כי הוא אדם אימפולסיבי, המתקשה לשלוט ב" לשונו, וכי כתוצאה מכך נגרמו המיק רים האחרונים.

מאידך אמר אדם, המכיר היטב את השופט איתן מתוך המערכת המיש פטיה, כי הוא אדם מחושב ביותר, וכי אינו עושה דבר כלי מחשבה תחילה ושיקול התוצאות. אותו אדם, שסירב להודות, אמר כי הוא מחבב מאוד את השופט איתן, והוסיף: "אני מכבד אותו ומודה עם דעותיו, אבל אינני מצדיק את מעשהו".

איילנה אלון ■

כניסו המפורסם שערך משה ריין ב" סינרמה. הוא התפטר מכהונתו זמן קצר אחר-כך ונבחר לכנסת כמועמד החמישי של גח"ל (הליכוד). אחרי פרישתו סיפר השופט, כי הוא עבר משבר במילחמת ששת-הימים, שגרם לו דחף שלא להמשיך להסתגר במיגדל-השן. הוא היה השופט העליון היחיד שפרש אי-פעם כדי לעבור

בעניין החתימה על העצומה של תנועת יש גבול סכורים רבים מן הר מישפטים כי זהו מעשה שלא ייעשה. אולם למרות הטענה כי "מעולם לא נעשה כדבר הזה בישראל", התברר שהיו תקדימים. ב-1967, מייד אחרי מילחמת ששת-הימים, התקיימה הפגנה ליד ארמון-הנציב בירושלים. ההפגנה היתה נגד הכוונה להחזיר את

בשלב מסוים הבין גם השופט כי הטמפרמנט שלו אינו מתיישב עם השפטיה, ופרש לחיים פרטיים. הוא הסכים להביע את רעתו על מעשיו של השופט איתן.

על דברי השופט איתן בעניין רי שות-השידור אומר דני כהן: "עניינית, אין ספק שהוא צודק, ואני מודה עם התוכן. אני חושב שזו רק פליטת-פה

בהיותו שופט עליון, הסעירו את הרות חות במדינה. הם היו הרבה יותר מהפי כניים, ועוררו רוגז רב יותר מאשר דבריו של השופט איתן, כי תשרירי הטלוויזיה על אגרת-השידור הם מטומי טמים, וכי היה לוקח גפרור ושורף את בנין רשות-השידור, אילו היתה מהי לקת-הגבייה שם נראית כמו כסרטים אלה. בכל זאת לא הועמד השופט כהן לדין בגלל דבריו אלה, וגם עתירה לבג"ץ, שהוגשה בעניין זה נגד היועץ-המישפטי, נכשלה.

שופטים אחרים, שהיו ידועים ב" זמנם כאנשים בעלי טמפרמנט סוער, היו השופט יוסף לם, שעשה באולם בית-המישפט כבתוך שלו, עד כדי כך שאמרו כי הוא משליט בו את "לכס לם" (חוק לם). גם השופטים הלמט לזונברג ונשיא בית-המישפט המחוזי בתל-אביב בעבר, זאב צלטנר, היו אנשים סטגונים, שלא בחלו בתקיפת צלם שצילם אותם למורת-רוחם, ובמעצרה של נערה שציחקקה באולם-המשפט.

לעומת שלושה שופטים אלה, שנפטרו כבר, קיימים היום שניים אחרים, שגרמו שערוריות וסערות לא-מעטות. האחד, נשיא בית-המשפט המחוזי בתל-אביב, השופט בנימין כהן, הועמד לפרוש כקרבן, אינו חושש להביע את דעתו בעניינים שונים בצורה כנה ובלתי-דיפלומטית, והשני

שופטים, ככל בני אדם, נחלקים לשני סוגים:

האחד — נוהג לנצור לשונו ונזהר מהבעת דעה.

השני — שובב ומורד, המתקשה לרסן את לשונו

לפוליטיקה. ברבות הימים פרש הלוי גם מגח"ל ונבחר לכנסת התשיעית ב"רשימת ר"ש, שגם ממנה פרש. אחרי מילחמת יום-הכיפורים הפך, זמנית, ל" יונה.

השופט בנימין הלוי מצא עצמו לעיתים קרובות במרכזה של שערוריה צימרית. הוא איים בזמנו להתפטר מבית-המישפט המחוזי, מכיוון שלא מונה כשופט עליון. אחר-כך כתב בפסק-דיןו במישפט-קסטנר כי קסטנר "מכר את נשמתו לשטן".

הבניין לאו"ם. כאותה הפגנה, שבה השתתפו כמאה איש, נראה גם השופט העליון, דאן, בנימין הלוי. לאחר מעשה זה נאמר לו על-ידי נשיא בית-המישפט העליון כי לשופט אסור ליטול חלק בהבעת דיעה בנושא מסוג זה. אך למעשה לא נעשה כל דבר ממשי בעניין.

השופט בנימין הלוי המשיך לכהן כשופט עליון, עד לשנת 1969. אז, לפני הבחירות לכנסת השביעית, התקשר עם מנחם בגין והציע את

כשעת ריתחה, וניתן להבין אותה לאור הדברים שהתבררו לפניו באותו מי קרה.

"נכון שהיה צריך להפעיל מידה של ריסון עצמי, אבל אינני חושב כי אמירה זו צריכה לגרום אמצעים מישמעתיים, דברים העולים בחומרם על זה נאי מרים על-ידי שופטים אחרים בארץ, ואף אחר לא עושה מזה עניין. זה חלק מהטבע האנושי, וגם שופט יכול לאבד לפעמים את סבלנותו." בסערה הציבורית שקמה בעניין זה

רב איתן — ששמו המקורי הוא אהרליך, שמשמעותו בגרמנית ישר והגון — הוא גבר אתלטי, בעל עיניים כחולות וקרחת חלקית, בן 48. בתרבות גרמנית. הוא למד בגימנסיה גאולה בתל-אביב, ובגיל 17 וחצי הלך לפקולטה למישפטים בירושלים — במחזור שכלל כמה מן המישפטים המפורסמים ביותר בארץ, כגון אמנון גולדנברג, רודף ליבאי (הנשיא הקודם והנשיא הנוכחי של לישיבת עורכי-הדין), יורם דינשטיין (רקטור אוניב כרסית) תל-אביב), הפרופסור עמוס שפירא וגם מישפטן מסוג אחר — שלמה (ציץ') להט, ראש עיריית תל-אביב, שלמד מישפטים בהיותו "מג"ד בצה"ל.

למרכה הגיחוך, למד באותו מחזור גם שרה-מישפטים משה נסים, שהיה אותה עת חייל בשרות-חובה ברכנות הצבאית, ושמוקם-שרותו איפשר לו ללמוד תוך שרותו הצבאי. באמצע הלימודים החליט איתן

מלקלל ערבים" שאל בפסק-דיןו, "כאשר ראשי המדינה קוראים לערבים ג'וקים?" היה זה אחרי שאיתן אחר — הרמטכ"ל-ידאו רפאל איתן — השמיע את פטוקו המפורסם על הצורך ליצור נגדה המערבית מצב שבו יהיו הערבים "כג'וקים מטוממים בכבוק סגור".

באותו מישפט גם השמיע איתן את ההערה שאילו היה המצב כמחלקת הגבייה של רשות-השידור כמו שהיא מתואר בתשרי-שרות מפורסם שלה, שבו נראה מה קורה לאורה שלא שילם את האגרה, היה לוקח גפרור ושורף את מחלקת-הגבייה של רשות-השידור. כי כך הביע, בלי ספק, את דעתם של אורחים רבים, שנקעה נפשם מאותו תשריר נלוו, החוזר על עצמו בלייטוף.

העברה בגלל פינטו

ק מעטים מכירים את איתן הטב, והם יודעים כי מעשהו נובע ממניעים מוסריים עמוקים. כל דרך-חייו מעידה על כך.

אפילו אם איתן חתם ככלל על עצומה, ומה כתוב בעצומה. הוא לא שאל את השופט, וגם לא את היועץ המישפטי. חוץ מן ההרלפה של העיתונאית, איזו הוכחה קיימת ברגע זה שבכלל קיימת חתימה של השופט על עצומה כזאת? הוסיף הפקיד: "אנחנו מלגנים את המישפטה כשהיא מדליפה חומר על הקירות שלה, וכאן נעשה מעשה גרוע יותר".

לקחת גפרור ולשרוף

ה שופט רב איתן כבר עורר סערות במדינה. בפעם האחרונה זה היה כאשר הובא לפניו נאשם, שגידף פקיד-גבייה של רשות-השידור ואיים עליו. הפקיד היה, במיקרה, ערבי, והנאשם, קילל אותו על רקע זה וכינהו במילים "ערבי מלוכלך".

כאשר תבע התובע להטיל על ה-נאשם עונש-מאסר, התפקק השופט בקנס של 200 אלף שקל ובמאסר על-תנאי. איך אפשר להתרועע את הציבור

ומהו. לא רק כל התהליך בבית-הדין עצמו הוא סודי בהחלט, אלא גם כל מה שקודם לו ומה שבא בעיקבותיו. בכך מגינה המערכת המישפטית על תפקידיה, שהרי אם ייודע כי שופט הואשם — ואף אם זוכה בדין — הרי נעמרו נהרס ויכולתו לכהן כשופט נעלמת. השופט המחוזי אליעזר מלח, שהואשם וזוכה בבית-המישפט רגיל, פרש מתפקידו, בהבינו כי גם שופט שזוכה בדין אינו יכול להמשיך ולמלא את תפקידו.

נסיבות אלה מסבירות את מורת-רוח הרבה ששררה השבוע במישפטי-המישפטים ובין השופטים בעיקבות תגובתו החפוזה של נסים. בשעה ש נסים ירה את יירותיו מן המותן, לא התקיים שום ריזן על קובלנה בבית-הדין המישמעתי, ואילו התקיים — בוודאי לא היה נמסר לפירסום.

"נסים פשוט היה מבוהל באותו רגע", הסביר אחד מאנשי מישפטי-המישפטים. "בשעה שנשאל, לא היה לו מושג על מה מדובר, הוא לא ידע